

Hantken Miksa és a tudományos névadás

KOVÁCS Zoltán

H-1147 Budapest, Kerékgyártó utca 27/A.

E-mail: kzkovacsoltan@gmail.com

Orcid.org/0000-0001-7276-7321

A *Földtani Közlöny* 152/2. kötetében megjelent egy tartalmas tanulmány HANTKEN Miksa tudományos örökségéről (GÖRÖG et al. 2022), mely többek között összegyűjtötte az összes olyan taxonnevét, amit vagy HANTKEN-ről neveztek el, vagy a jeles kutató tudományos névadói tevékenységével függ össze. Jelen írásommal az a célom, hogy kiegészítsem az említett cikket, és HANTKEN szerzőségével kapcsolatban néhány adatot tisztázzak.

Mint az köztudott, a taxonnevek alkalmazhatóságát, érvényességét és a szerzőség kérdését a Zoológiai Nevezéktan Nemzetközi Kódexe (ICZN, magyarul ZNNK) tárgyalja. Az előbbi legújabb változata elérhető az interneten (www.iczn.org/the-code/the-code-online); a magyar fordítás (ZNNK 1989) ugyan a kódex egy korábbi állapotát tükrözi, azonban az idevágó cikkelyek lényegében változatlan tartalmúak.

Két kérdéskört tekintek át, az első egy eocén gastropodához (*Turritella tokodensis*), a második a bakonycsernyei jura ammoniteszekhez kapcsolódó nevezéktani problémákat tárgyalja.

Turritella tokodensis

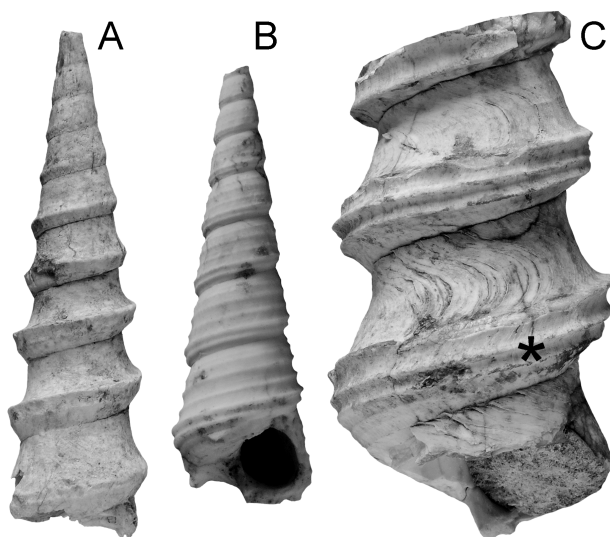
Ezt a fajnevet HANTKEN Miksa írta le először egy gyűjteményi példány címkéjére (GÖRÖG et al. 2022), de soha nem publikálta. A név 1966-ig csak fajlisták részeként szerepelt. Ismereteim szerint nyomtatásban először 1909-ben bukkant fel (LÓCZY 1909, 82: *Turritella tokodensis* HANT. [évszám nélkül]), majd többek között Szóts Endre (pl. 1948, 1956) és KECSKEMÉ TINÉ KÖRMENDI Anna (1962) hivatkozott rá a következő formában: *Turritella tokodensis* HANTK. in coll.; SCHWÁB Máriánál (1959) pedig a név *Turritella tokodensis* HANTKEN formában olvasható. A név említése ezekben a publikációban *nomen nudum*nak minősül, mert nem teljesülnek az ICZN 10–12. cikkelyeiben (ZNNK 1989: 9–22), különösen a 12. cikkelyben részletezett feltételek. A kódex hangsúlyozza, hogy egy gyűjteményi példány mellett lévő

gyűjteményi cédula egy „új” taxonnévvel nem jelent sem leírást, sem indikációt (ICZN 12.3, ZNNK 1989: 12.c).

STRAUSZ László, noha szintén *Turritella tokodensis* HANTKEN in coll. alakban hivatkozott rá, volt az első szerző, aki úgy írt a taxonról, hogy az megfelelt az *alkalmazhatóság* kritériumainak, többek között elsőként adott leírást és illusztrációt róla (STRAUSZ 1966: 24, 6. tábla, 5. ábra). Ezért az 50. cikkely értelmében (ZNNK 1989: 58. oldal) ő tekinthető a név szerzőjének: *Turritella tokodensis* STRAUSZ, 1966. Tehát HANTKEN Miksa csupán névadója a fajnak, a szerzőség nem őt illeti. Hasonló volt a helyzet egy másik magyarországi eocén *Turritella*-faj, a *T. doroghensis* esetében, ám itt Szóts 1956-os hivatkozásának (*T. doroghensis* ROZLOZSNIK in coll.) *nomen nudum* minősítését KECSKEMÉ TINÉ KÖRMENDY már 1962-ben explicite jelezte (Uő 1962: 217). Mivel az utóbbi cikk 1959-ben íródott, de csak 1961 után jelent meg, az ICZN követelményeinek megfelelő taxonnév KECSKEMÉ TINÉ KÖRMENDY 1972-es tanulmányával vált alkalmazhatóvá: *Turritella doroghensis* KECSKEMÉ TI-KÖRMENDY, 1972.

A következő évek során a *Turritella tokodensis* említése nem volt egységes a hazai szakirodalomban. Voltak, akik már STRAUSZ neve alatt hivatkozták (NAGY et al. 1968, DUDICH 1969, KECSKEMÉ TINÉ KÖRMENDY 1972), néhányan viszont még kitartottak HANTKEN mellett (pl. GIDAI 1972). Azonban 1973 után a kutatók legnagyobb része helyesen közölte a szerző nevét mind a magyar, mind a nemzetközi szakirodalomban (pl. PAPŠOVÁ & KECSKEMÉ TI-KÖRMENDY 1973; GIDAI 1977; KECSKEMÉ TINÉ KÖRMENDY 1980, 1990; KECSKEMÉ TINÉ KÖRMENDY & MÉSZÁROS 1980; KOPEK 1980; BANDEL 2006; egy kései kivétel: OZSVÁRT 2007).

Bár jelen írás nevezéktani problémát tárgyal, egy taxonómiai megjegyzést érdemes tenni a fajjal kapcsolatban. A *Turritella tokodensis* kanyarulatai cserepezettség (imbrikált profilt) mutatnak (*I. ábra A–B*), növekedési vonalai mélyen íveltek, és csak egyetlen inflexió pont jellemző rájuk a kanyarulat abapikális részén (*I. ábra C*), valamint a bázis-

1. ábra. *Haustator tokodensis* (STRAUSZ 1966) a dudari középső eocénből. A) hossz: 65 mm (1×). B) korai teleoconch kanyarulatok, hossz: 28 mm (2×). C) növekedési vonalak, hossz: 37 mm (1.8×), * az inflexió pontot jelöli

Figure 1. *Haustator tokodensis* (STRAUSZ 1966), middle Eocene, Duda, Hungary. A) shell length: 65 mm (1×). B) early teleoconch whorls, shell length: 28 mm (2×). C) growth lines, shell length: 37 mm (1.8×), * marks inflection point

son a növekedési vonalak enyhén szigmoid ívet rajzolnak. Ezek a jegyek egyáltalán nem jelennek meg a *Turritella* genushoz tartozó fajokon, hanem a *Haustator* MONFORT, 1810 morfológiájára jellemzőek (lásd ALLMON 1996, 11/n ábra; HARZHAUSER & LANDAU 2019, 6. ábra). Mindezek alapján úgy vélem, a tárgyalt faj az utóbbi nemzetséghez sorolandó. A *Haustator tokodensis* (STRAUSZ, 1966) alakkörébe tartozik az európai középső eocénből a genus típusfaja, a *H. imbricataria* (LAMARCK, 1804), de sokkal hasonlóbba forma a szintén nagy méretű, középső eocén *H. carinata* (I. LEA, 1833) az Egyesült Államok délkeleti részéből (lásd ALLMON 1996, 9. tábla).

HANTKEN in PRINZ versus PRINZ

A témában jártasak számára ismert tény, hogy HANTKEN Miksa tervei közt szerepelt egy bakonycsérnyei ammoniteszokról szóló tanulmány megírása, ehhez jegyzeteket készített, melyek több mint tíz új faj leírását tartalmazták, valamint a célra megrendelt 25 könyvmatos táblát is – a munkát azonban különböző okok miatt nem fejezte be (GALÁCZ 2022). Szintén köztudott, hogy később PRINZ Gyula folytatta a kutatást, és a csérnyei ammoniteszokról szóló monográfiájához (PRINZ 1904a, b) felhasználta HANTKEN csérnyei gyűjtéseit, meghatározásait, kéziratban maradt jegyzeteit és fajleírásait, valamint a saját fényképtáblái mellett (XXVI–XXXVIII) publikálta a könyvmatosakat (I–XXV) is. A fiatal kutató úgy oldotta meg elődje eredményeinek beépítését saját szövegébe, hogy a HANTKEN által újnak tartott fajok többségét vagy teljes egészében (nov. sp. HANTK. msc.), vagy részben (HANTKEN et PRINZ nov. sp.) HANTKEN Miksa

szerepével publikálta. Több mint fél évszázaddal később GÉCZY Barnabás vette revízió alá a bakonycsérnyei plienschichi – kora bajoci Ammonitida-anyagot (GÉCZY 1966, 1967), és elvégezte az 1904-es munka sztratigráfiai, taxonómiai, illetve nevezéktani felülvizsgálatát is.

GÖRÖG et al. (2022) említett tanulmánya a GÉCZY-féle nevezéktani javítások nélkül felsorolta azokat a HANTKEN-nek tulajdonított fajokat, melyeket PRINZ közölt először. Érdemes áttekinteni, hogy a Zoológiai Nevezéktan Nemzetközi Kódexe alapján valójában kit is illet eme fajnevek szerzősége. Hangsúlyozva természetesen, hogy a nevezéktani revíziók nem érintik a jeles tudós taxonómiai eredményeit: a HANTKEN Miksa által újnak vélt ammoniteszfajok többségét máig érvényesnek tekinti a szakirodalom.

Az alábbiakban taxonómiai rendben közlöm azt a 11 „HANTKEN-taxonot”, melyek PRINZ monográfiájában jelentek meg. Idézem a PRINZ által használt elnevezéseket (1904a) (ahol az októberben kiadott német nyelvű szövegváltozat – 1904b – eltér a júniusi, magyar nyelvű publikációtól, azt is), valamint GÉCZY (1966, 1967) és néhány kortárs szerző taxonómiai revízióját. GÉCZY Barnabás az ICZN 2. kiadásának (1964) 51.c cikkelye alapján hivatkozott a monográfia fajszerzőire (a ZNNK 1989: 51B, 61. o. szintén ezt ajánlja), tehát ha úgy vélte, hogy HANTKEN Miksa volt felelős egy új taxonért, a „HANTKEN in PRINZ, 1904” formát használta. Ám a mi szempontunkból egy nagyon jellemző kivételt is tett, a *Hammatoceras sieboldi stenomphalum* alfaj esetében csupán PRINZ Gyulát tekintette taxonszerzőnek, noha PRINZ eredeti jelölése nem különbözik pl. a *H. spinosum*tól: HANTK. et PRINZ nov. sp.

Honnan tudható, hogy ki felelős egy tudományos névért? Amint láttuk, az ICZN 12.3 (ZNNK 1989: 12c, 22. o.) kizárja a gyűjteményi cédulára való hivatkozás érvényességét. Úgy vélem, nyilvánvaló, hogy HANTKEN egyik faj esetében sem jelölhető meg szerzőként (a „HANTKEN in PRINZ, 1904” ezt implikálja, lásd pl.: „*Erycites intermedius* HANTKEN, 1904” – The Paleobiology Database online: <https://www.gbif.org/species/8540035>), ugyanis nem található a könyvben egyetlen olyan fajleíró szövegrész sem, mely tőle származó teljes, idézett szöveg volna (vö. ICZN 50.1.3. Example). PRINZ mindig fűz (néha kritikái) észrevételeket HANTKEN általa idézett vagy parafrázált jegyzeteihez, illetve kiegészíti azokat, tehát az 50.1.1. cikkely értelmében PRINZ az egyedüli szerzője a kérdéses neveknek. („However, if it is clear from the contents that some person other than an author of the work is *alone* responsible both for the name or act and for satisfying the criteria of availability other than actual publication, then that other person is the author of the name or act.” ICZN 50.1.1. Kiemelés tőlem. HANTKEN Miksa esetében ezek a feltételek nem teljesülnek.)

Ennek fényében nem játszik szerepet az, hogy PRINZ idéz-e részleteket HANTKEN kéziratából vagy sem, az adott taxon a HANTKEN-féle könyvmatos (I–XXV) vagy PRINZ fényképtábláin jelenik-e meg, valamint hogy maga PRINZ Gyula HANTKEN Miksának tulajdonítja-e a szerzőséget. (A magyar és német nyelvű kiadás – PRINZ 1904a, b – eltérései különben jelzik a szerzőség körüli bizonytalanságot.) Itt

válik fontossá, hogy GÉCZY Barnabás sem tartotta HANTKEN Miksát szerzőnek egy olyan taxon esetében, melynek pedig az utóbbi kutató adott nevet (GÉCZY 1966: 70). Hasonlóképpen járt el még a GÉCZY-revízió előtt DONOVAN (1958) is, amikor az *Erycites intermedius* csupán PRINZ nevével hivatkozta.

Megemlíthető még, hogy egy olyan „HANTKEN-faj” is akad (GALÁ CZ 2022, 4. ábra), melynek a nagy előd adott ugyan „új” nevet („*Hammatoceras baconicum*”), PRINZ ezt fel is használta (*Hammatoceras subinsigne*, Opp. nov. mut. *baconica*), ám meg sem említi HANTKEN nevét az adott szövegrészben. GÉCZY Barnabás ismerte a gyűjteményi példányt HANTKEN jegyzeteivel (GÉCZY 1966: 35), és a faj taxonómiai revíziója során a fajszerű besorolást is visszaállította, de – helyesen – PRINZ Gyulát nevezte meg szerzőként: *Hammatoceras baconicum* (PRINZ, 1904).

Az 1904-es monográfia áttekintése azt mutatja, hogy a mindeddig HANTKEN Miksához kötött és *alkalmazható* taxonnevek esetében csupán PRINZ Gyula szerzősége igazolható. A revízió a következő szerzői neveket eredményezi:

1) *Phylloceras baconicum* PRINZ, 1904

PRINZ 1904a: *Phylloceras baconicum* HANTK. et PRINZ
PRINZ 1904b: *Phylloceras baconicum* HANTK. msc. nov. sp.
GÉCZY 1967: *Phylloceras ? baconicum* HANTKEN in PRINZ, 1904

RULLEAU 1998: *Phylloceras baconicum* PRINZ, 1904

2) *Lytoceras subfrancisci* STURANI, 1964

PRINZ 1904a, b: *Lytoceras Francisci*, Opperl, nov. mut. *compressa*, HANTKEN

GÉCZY 1967: *Lytoceras vaceki* n. sp.

GALÁ CZ & KASSAI 2012: *Lytoceras subfrancisci* STURANI, 1964

3) *Cotteswoldia laevigata* (PRINZ, 1904)

PRINZ 1904a, b: *Harpoceras (Grammoceras) laevigatum*, nov. sp. HANTK.

GÉCZY 1967: *Pleydellia laevigata* (HANTKEN in PRINZ, 1904)

RULLEAU et al. 2001: *Pleydellia (Cotteswoldia) laevigata* (PRINZ, 1904)

4) *Accardia eximia* (PRINZ, 1904)

PRINZ 1904a, b: *Erycites eximius* nov. sp. HANTK. msc.

GÉCZY 1966: *Hammatoceras spinosum eximium* (HANTKEN in PRINZ, 1904)

KOVÁ CS 2009: *Accardia eximia* (PRINZ, 1904)

5) *Accardia spinosa* (PRINZ, 1904)

PRINZ 1904a: *Hammatoceras spinosum*, HANTK. et PRINZ nov. sp.

PRINZ 1904b: *Hammatoceras spinosum*, HANTK.

GÉCZY 1966: *Hammatoceras spinosum* HANTKEN in PRINZ, 1904

6) *Bredya ? percus* (De GREGORIO, 1886)

PRINZ 1904a, b: *Hildoceras nodosum*, HANTK. msc. nov. sp. (csak: 5. tábla, I. ábra)

GÉCZY 1966: *Hammatoceras percus* (GREGORIO, 1886)

7) *Ceccaites stenomphalum* (PRINZ, 1904)

PRINZ 1904a: *Hammatoceras stenomphalum*, HANTK. et PRINZ nov. sp.

PRINZ 1904b: *Hammatoceras stenomphalum (angusto-umbilicatum)*, HANTK. msc.) nov. sp.

GÉCZY 1966: *Hammatoceras sieboldi stenomphalum* (PRINZ, 1904)

8) *Erycites baconicus* PRINZ, 1904

PRINZ 1904a, b: *Erycites baconicus*, nov. sp. HANTK. msc.

GÉCZY 1966: *Erycites baconicus* HANTKEN in PRINZ, 1904

9) *Erycites intermedius* PRINZ, 1904

PRINZ 1904a, b: *Erycites intermedius* nov. sp. HANTK. msc.

GÉCZY 1966: *Erycites intermedius* HANTKEN in PRINZ, 1904

10) *Erycites retrorsicostatus* PRINZ, 1904

PRINZ 1904a, b: *Erycites retrorsicostatus*, nov. sp. HANTK. msc.

GÉCZY 1966: *Erycites retrorsicostatus* HANTKEN in PRINZ, 1904

11) *Westermannites chocsinskyi* (PRINZ, 1904)

PRINZ 1904a, b: *Coeloceras (Stephanoceras) chocsinskyi*, HANTK. msc. nov. sp.

GÉCZY 1967: *Docidoceras chocsinskyi* (HANTKEN in PRINZ, 1904)

Bízom benne, hogy ez a rövid áttekintés segít eloszlatni néhány félreértést HANTKEN Miksa tudományos névadói vs. szerzői tevékenysége körül, valamint a felsorolt jura ammoniteszfajok szerzőségének felülvizsgálatára vonatkozó javaslataimat elfogadja a tudományos közösség.

Köszönetnyilvánítás

Hálával tartozom Galá cz Andrásnak (ELTE TTK, Ő slényntani Tanszék) és Páll-Gergely Barnának (MTA ATK, Növényvédelmi Intézet) a kéziratot illető értékes megjegyzéseikért.

Irodalom

- ALLMON, W. D. 1996: Systematics and evolution of Cenozoic American Turritellidae (Mollusca: Gastropoda) I: Paleocene and Eocene Coastal Plain species related to „*Turritella mortoni* Conrad” and „*Turritella humerosa* Conrad”. – *Palaeontographica Americana* **59**, 1–134.
- BANDEL, K. 2006: Families of the Cerithioidea and related superfamilies (Palaeo-Caenogastropoda; Mollusca) from the Triassic to the Recent characterized by protoconch morphology – including the description of new taxa. – *Freiberger Forschungshefte, C 511* **14**, 59–138.
- DONOVAN, D. T. 1958: The Ammonite Zones of the Toarcian (ammonitico rosso facies) of Southern Switzerland and Italy. – *Eclogae Geologicae Helvetiae* **51**, 33–60.
- DUDICH E. (szerk.) 1969: *A Dunántúli-középhegység eocénje*. – MÁFI, Budapest, 81 p.
- GALÁ CZ A. 2022: Hantken Miksa és a magyarországi jura ammoniteszkutatások kezdetei. – *Földtani Közölny* **152/2**, 139–146. <https://doi.org/10.23928/foldt.kozl.2022.152.2.139>
- GALÁ CZ, A. & KASSAI, P. 2012: New species and stratigraphic data on Lower Bajocian (Middle Jurassic) lytoceratids (Ammonoidea) from Lókút, Bakony Mts, Hungary. – *Paläontologische Zeitschrift* **86/3**, 281–295.
- GÉ CZY, B. 1966: Ammonoides Jurassiques de Csernye, Montagne Bakony, Hongrie, Part I. (Hammatoceratidae) – *Geologica Hungarica, Series Palaeontologica* **34**, 276 p.
- GÉ CZY, B. 1967: Ammonoides Jurassiques de Csernye, Montagne Bakony, Hongrie, Part II. (excl. Hammatoceratidae) – *Geologica Hungarica, Series Palaeontologica* **35**, 413 p.
- GIDAI L. 1972: A dorogi terület eocénje. – *A Magyar Állami Földtani Intézet Évkönyve* **55/1**, 1–140.
- GIDAI L. 1977: A Dorogi medence eocén képződményeinek földtani alapszelvénye, a tokodi T-527. fúrás rétegsora. – *Földtani Közölny* **107**, 215–225.
- GÖ RÖ G Á., SZINGER B. & SZENTESI Z. 2022: Hantken Miksa hagyatéka. – *Földtani Közölny* **152/2**, 119–138. <https://doi.org/10.23928/foldt.kozl.2022.152.2.119>
- HARZHAUSER, M. & LANDAU, B. 2019: Turritellidae (Gastropoda) of the Miocene Paratethys Sea with considerations about turritellid genera. – *Zootaxa* **4681/1**, 1–136. <https://doi.org/10.11646/zootaxa.4681.1.1>
- ICZN 2. kiadás, 1964: *Code International de Nomenclature Zoologique adopté par le XVe Congrès International de Zoologie – International Code of Zoological Nomenclature adopted by the XV International Congress of Zoology*. – ITZN, London, 176 p.
- KECSKEMÉ TINÉ KÖ RMENDY A. 1962: A tokodi Erzsébet-akna és a csolnoki VI-os akna eocén rétegeinek őslénytani vizsgálata. – *A Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése az 1959. évről*, 211–229.
- KECSKEMÉ TINÉ KÖ RMENDY A. 1972: A Dorogi-medence eocén mollusca faunája. – *A Magyar Állami Földtani Intézet Évkönyve* **55/2**, 147–377.
- KECSKEMÉ TINÉ KÖ RMENDY A. 1980: Az Északkeleti-Bakony eocén medence fáciesének puhatestű faunája. – *A Magyar Állami Földtani Intézet Évkönyve* **63/3**, 1–227.
- KECSKEMÉ TINÉ KÖ RMENDY A. & MÉ SZÁ ROS M. 1980: Az eocén szigetentengeri fácies puhatestű faunája a Bakony keleti peremén. – *A Magyar Állami Földtani Intézet Évkönyve* **63/2**, 1–143.
- KECSKEMÉ TINÉ KÖ RMENDY A. 1990: A Nagygyeháza – Csordakút – Mányi-medence eocén mollusca faunája. – *A Magyar Állami Földtani Intézet Évkönyve* **71/1**, 1–269.
- KOPEK G. 1980: A Bakony hegység ÉK-i részének eocénje. – *A Magyar Állami Földtani Intézet Évkönyve* **63/1**, 1–176.
- KOVÁ CS, Z. 2009: Toarcian–Aalenian Hammatoceratinae (Ammonitina) from the Gerecse Mts (NE Transdanubian Range, Hungary). – *Fragmenta Palaeontologica Hungarica* **27**, 1–72.
- LÓ CZY L. (szerk.) 1909: *Vezető a M. Kir. Földtani Intézet múzeumában*. – MKFI, Budapest, 316 p.
- NAGY G., KECSKEMÉ TI T. & KECSKEMÉ TINÉ KÖ RMENDY A. 1968: A Pilis hegység és a Dunántúli középhegység eocén képződményeinek kapcsolata. – *A Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése az 1966. évről*, 95–104.
- OZSVÁ RT P. 2007: Dudar. – In: PÁ LFY J. & PAZONYI P. (szerk.): *Ő slénytani kirándulások Magyarországon és Erdélyben*, 92–93, Hantken Kiadó, Budapest.
- PAPŠOVÁ, J. & KECSKEMÉ TI-KÖ RMENDY, A. 1973: Études malacologiques comparatives sur quelques coupes éocènes de la Transdanubie (Hongrie) et de la Slovaquie. – *Geologické práce* **61**, 273–303.
- PRINZ Gy. 1904a: Az északkeleti Bakony idősb jurakorú rétegeinek faunája. – *A Magyar Királyi Földtani Intézet Évkönyve* **15**, 124 p.
- PRINZ, Gy. 1904b: Die Fauna der älteren Jurabildungen im nordöstlichen Bakony – *Mitteilungen aus dem Jahrbuche der kgl. Ungarischen Geologischen Reichsanstalt*, **15** (1904–1907), 142 p.
- RULLEAU, L. 1998: Évolution et systématique des Phylloceratidae et des Lytoceratidae du Toarcien et du Dogger inférieur de la région lyonnaise. – *Documents des Laboratoires de Géologie de la Faculté des Sciences de Lyon* **149**, 167 p.
- RULLEAU, L., ELM I, S. & THÉ VENARD, B. 2001: Géologie et Paléontologie des dépôts ferrugineux du Toarcien et de l’Aalénien aux environs de Lyon. – *Documents des Laboratoires de Géologie de la Faculté des Sciences de Lyon* **154**, 153 p.
- SCHWÁ B M. 1959: Az 1955 évi távlati kutatófúrások. 1. A Nagysáp környéki fúrások. – *A Magyar Állami Földtani Intézet Évi Jelentése az 1955–56. évről*, 445–450.
- STRAUSZ L. 1966: Dudari eocén csigák. – *Geologica Hungarica, Series Palaeontologica* **33**, 1–199.
- SZÓ TS E., K. 1948: Az Északi Bakony eocén képződményei. – *Földtani Közölny* **78**, 39–59.
- SZÓ TS E. 1956: Magyarország eocén (paleogén) képződményei. – *Geologica Hungarica, Series Geologica* **9**, 1–320.
- ZNNK (Zoológiai Nevezéktan Nemzetközi Kódex, 3. kiadás) 1989. – *Ő slénytani Viták klsz.*, fordította dr. GOZMÁ NY László, 170 p.

Kézirat beérkezett: